

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Cap. XI. Ut Ecclesiastici per reprehensionem vitia eradicent in aliis,
necessaria est illis vita irreprehensibilis

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106

nihil ex totius corporis compage insauciatum
 possit evadere, quod negligentium sacerdotum
 vitiositas non infecerit. Idem omnino sentit
 S. Leo Papa: Ep. 87. Totius familia Domini sta-
 bulum, & ordo nutabit, si quod requiritur in cor-
 pore, non inveniatur in capite. Juxta regulam
 hanc operemur, actionesque nostras diriga-
 mus, ne, dum populo cœlum referare ac ape-
 rire debemus, eidem illud occludamus. Con-
 cludo ergo cum sancto Augustino: *serm. 36.*
ad Frat. Nolite cœlum claudere; clauditis, dum
capite vos malè vivere ostenditis.

Caput Undecimum.

*Ut Ecclesiastici per reprehensionem vitia
 eradicent in aliis, necessaria est illis
 vita irreprehensibilis.*

EO ipso, quod deputati sumus ad regimen
 animarum, debet unusquisque sibi per-
 suadere, spectare ad se id, quod olim Pro-
 pheta Jeremiæ edixerat Deus, *Cap. I. v. 10.*
Ecce, constitui te, ut evellas, & destruas, & dis-
perdas, & dissipes, & aedifices, & plantes. Con-
stituti itaque sumus, ac consecrati, ut inter
Fideles tollamus abusus, evellamus vitia,
scandala auferamus è medio per prædicatio-
nem Evangelicam ac per correctionem, ac le-
gi-

Vansi

Veni
de castigM
S

gibus charitatis moderatam reprehensionem, plantemus virtutes, bonorumque rerum spargamus semina, surculos infernitatis, ac perfectionis Christianæ; hæc est obligatio illa, cujus memorem reddidit Clerum suum S. Carolus: *Qui animam curam gerunt, quos in vitiorum face versum adverterint, cautè, & sapienter studium vitii deterrere, & ad virtutem cohortantur, demq; in scelerum gurgite laborantibus conferre verbis, consiliis, exemplis.* Act. Eccl. Mag. pag. 274. Servi illi magni illius Patrisfamilias, cujus mentionem facit S. Matthæus cap. decimo, innuunt ministris Evangelicis, zelo, quanto animo, ac generositate se debeant accingere, ad morum perverforum Ecclesia, cujus sunt operarii, succrescentia stirpandum zizania; noverant illi, in agro mini sui de nocte fuisse injectum semen perniciosum super frumentum optimum, hinc celeres se promptissimos, ac paratos offerunt, eant ad evellenda, ac eradicanda mala ista: *Vis, imus, & colligimus ea?* Matth. 13. Inter plurima mysteria, cur in unum congregantur manipuli, hoc unum aptè ad proprium nostrum assignatur ab Hugone Cardinale: *in cap. 2. Apocal. Datur manipulus ad significandum, quod ipse, & à se, & ab aliis de-*

absterge
diceret
li mod
macul
eorum
fit Ecc
tam ze
ipso sc
priis ea
ta pulc
Christi
ret, m
exhibe
bentem
jumoa
que su
curare
fius, in
comm
ta sit e
dam ze
per ha
cerdos
sacast
cit: Ze
Om
dotis z
la elec

abstergere sordes peccatorum : Idem est, ac si diceret : Debent ministri sacri omni possibili modo abstergere, ac mundare in se omnes maculas illas, quibus, quocumque modo, ex eorum defectibus inquinari aut scædari possit Ecclesia, pro cuius puritate ac munditia tam zelosum sese exhibuit Christus, ut de ipso scribat S. Paulus Apostolus, quod propriis eam laverit manibus, ut tota munda, tota pulchra objiceretur oculis suis : *Eph. 5. v. 26. Christus dilexit Ecclesiam, ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquæ in verbo vitæ, ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam, aut aliquid huiusmodi, sed ut sit sancta & immaculata* : Illudque summa cum vigilantia ac industria procurare debent Ecclesiastici, inquit S. Ambrosius, in *Pf. 118. v. 18.* cum in illum finem illis commissa eorumque fidei, ac custodiæ tradita sit electa sponsa ista, pro qua sancto quodam zelo debent armari, ac intrepidum semper habere animum : *Zelum debet habere sacerdos, qui incorruptam servare studet Ecclesia castitatem, & ideo Princeps sacerdotum dicit : Zelus domus tuæ comedit me.*

Omnino necessarius est in pectore Sacerdotis zelus ille, quo sancta Ecclesia, vinea illa electa Domini Sabahot à noxiis malorum
abu-

Manu

Veros
de
castitas

abusu stirpibus, ac vitiorum vepribus
 purgetur, nosque interim tanquam in
 vineæ cultores, semper promptum, ac ad
 num habere debemus cultū correctionis
 reprehensionis, quo quidquid male pullu-
 quidquid inordinatè erumpit tempore
 præcidamus, ac amputemus: *Abjicitur*
prorsus (inquit generoso cum zelo, Ep. 76.
 Pontificia digno Magnus Leo) *pestifera*
à sacerdotali vigore patientia est, quæ sibi
peccatis aliorum parcendo, non parcit. Ut
 tem corda nostra efficacius moneat, ac
 dammodo impetu factò concutiat, ut rei-
 jus necessitatem fortius illis imprimat, fun-
 stum ac tragicum Heli summi Sacerdotis
 Sanctus ille producit exemplum, qui de-
 severè, prout debebat, corrigere negligit-
 crilegos filios suos, tali repentina puni-
 fuit morte, ut & posteris dubiam reliquerit
 suam salutem, & in pœnam stirpem suam
 summo sacerdotio privaverit: *Filiorum suorum*
delicta tollerando, cum ipsis Divina justitia
sententiam meruit experiri, quia segnitudo
dulgentia dissimulavit plectere peccatores.
 contra Phinees, quia contempti supremi No-
 minis fortiter zelavit honorem, ab eodem
 summi Sacerdotii gradu meruit in recom-
 pensam decorari, voluitque per hoc univer-

(prout fat superque experientia docet) si
 deant socium, amicum, & à fortiori cog
 tos aut parentes offendi, aut aliqua affici
 juriâ, nec vitam curant nec facultates pro
 lius defensione, ast omnia exponunt, nec
 sistunt. donec illata injuria, aut resarc
 aut vindicetur. Et quis major amicus no
 Christo? An non mensura amoris est
 quod quis patitur pro objecto amato? *Ma
 jorem charitatem nemo habet, quam ut
 mam suam ponat quis pro amicis suis.* Ioan
 v. 13. Tantus fuit erga nos amor Christi,
 vitam, & seipsum pro nobis tradiderit, tra
 dit semetipsum pro nobis: Atque ultra
 dum in cœnaculo Sion dignatus fuit Apo
 lis conferre sacros ordines, hæc illis, &
 mnibus nobis, eorum successoribus, edixit
 vos autem dixi amicos, prout legimus in
 vangelio sancti Joannis cap. 15. v. 15. *Con
 ſti ergo sumus cum Christo, non solum
 citiæ, sed etiam consanguinitatis vinculo
 ipso, quo nos corporis ac sanguinis sui effi
 participes: Qui manducat meam carnem
 bibit meum sanguinem, in me manet, & ego
 eo.* Ioan. 6. v. 55. Jam verò, si nos videamus
 foro, in domibus, in Ecclesia, per vitia, ab
 sus, malos mores, peccata ac scelera, com
 nuo lædi, pessimè tractari, ac conculari ho
 nores

rorem ac respectum ipsius, nonne merito
usto zelo accendiamur armari debemus pro il-
lus manutentionia ac defensione, dum in il-
lum finem sumus ordinati, ac bene provisi?
i injuriæ illatæ Deo in ruborem egerint, ac
erecundia perfuderint, Regem sæcularem,
mitem, ac conjugatum, quid nos, qui sa-
am gerimus characterem præstabimus?
abescere me fecit zelus meus (dicebat David
al. 118. v. 159.) quia obliti sunt verba tua inimi-
mi.

Væ nobis, si improprio illi subjaceamus,
gistrato apud Isaiam Prophetam: cap. 56.
10. *Speculatores cæci, canes muti, non valen-
latrare.* Hoc modo apud Ezechielen
lis, & p. 1. v. 27 protestatur Deus: *Speculatorem de-
te domus Israel: si dicente me ad impium,
orte morieris, nen annunciaris ei, neque lo-
us fueris, ut avertatur à vita sua impia, &
lum avat, ipse impius in impietate sua morietur,
nguinem autem ejus de manu tua requiram:*
sui effe-
rnam
& eg-
eamus
ria, ab
a, con-
lcarit
nora

Handwritten notes in red ink on the inner margin of the right page, including the word "Varius" and "de castis".

traximus. Hinc Albinus in sua epistola providè movet : *Nolite tacere, ne populi cata vobis imputentur; inquit enim à vobis nimis Deus, quas regendas accepistis.* Et in no Canone legimus : *Ioan. Papa 8. dist. 86. facientis. Patientia culpam procul dubio habet, quæ quod potest corrigere, negligit emendare.* Negligentia, vel ut melius ac suavius dicitur patientia affectata, dissimulatio, conniventia, quando nimis diu durat, nimis diu differens reprehensionè, fit fomentum ac nutrimentum impietatis, nõ absq; fundato periculo actus occultioris alicujus infectionis : *Innocentius 83. c. error. Negligere, cum possis deturbare, et versos, nihil aliud est quàm fovere, nec caret periculo societatis occulta, qui manifesto facti desinit obviare, quod est oraculum infallibile Vaticanum.* Qui non aliter amat pacem, quam turbet pacem ac quietem, tranquillum statum suæ familiæ, dissimulando defectus ac abusus, differendo reprehensiones, et (si opus sit) acres objurgationes, dum servare pacem cum hominibus, rumpit cum Deo; hoc suo in Pastoralis dicit apertè S. Gregorius : *3. Par. Admon. 23. Negligentes nimis humanam pacem desiderant, praveque modum mores nequaquam redarguant, et sentiendo perverfis, ab authoris se sui pat-*

jungant. Furtum Achan non erat tam enorme peccatum, quod impedivit Hebræis victoriam, tantamque in populo Israëlitico causavit stragem ac ruinam, quam nimia Sacerdotum indulgentia, prout observavit Origenes: *Hom. 5. in Iosue. Uno peccante, ira Dei super omnem populum venit; hoc quando accidit? Quando Sacerdotes qui populo præsunt, erga delinquentes benigni videri volunt, & verentur peccantium linguas, ne forte de iis mala loquantur. Sacerdotalis severitatis immemores nolunt implere quod scriptum est, peccantem coram omnibus argue, ut ceteri timorem habeant.*

Ut autem noster ille zelus fructuosus sit, ut grata sit nostra reprehensio, necessaria in nobis est vita irreprehensibilis. Si rerum ordo immutetur, & laici jubeantur vivere pie, modestè, ac religiosè more sacerdotum, è contra hi corruptam, ac licentiosam, liberamque ducant sæcularium vitam, totum negotium in statum longè deteriorem reducitur, dum illis malis sacerdotum exemplis, suis in vitiis foventur, confirmantur. *Factus est sacerdos sicut populus* (ita lamentatur Gilbertus Abbas in *append. ad serm. S. Bernardi.*) *Ut licentior populus, sicut sacerdos fiat; qui in mundo sunt, errorem suum, no-*

Veras

de castis

M. V.

strorum satis versute Enimis vere, tuentur
 emplo, mutuis ad vitia sese aut informant,
 fovent exemplis. Quem quæso effectus
 qualé vim aut energiam in corde delinquentis
 habere potest reprehensio hujuscemodii
 Sacerdotis? *Quomodo aliena corrigat, quomodo
 necdum deslevis?* Dicit S. Gregorius, *Ep. 51.*
 idemque innuit Hormisda Papa, *Ep. 1.*
 infructuosas esse reprehensiones, si
 nostra non sit absque culpa, ac irreprehensibilis:
*Irreprehensibiles esse convenit, ut quisque
 præesse necesse est corrigendis, nec quicquam
 li deesse persona, penes quam est religio
 summa & substantia disciplina.* Adducunt
 rantes ad Salvatorem nostrum Hebræi facientes
 dotes, tam malignantes quam zelantes, mulierem
 adulteram, ut ab illo reciperent decusam super eam
 sententiam lapidationis. Quid autem in casu hoc
 inopinato ac subitaneum decidit increata
 sapientia? *Qui sine peccato est, primus in eam
 lapidem mittat: Ioan. 8. 7.* Justa sententia,
 dicit S. Ambrosius: *Lib. 9. c. 76.* ac increatâ
 veritate dignissima: *Quid tibi divinum, quam
 ista sententia est, ut peccata puniat, qui exors
 peccati sit?* Idem alio loco cum similitudine
 valde appropinquata repetit, quamque facile
 percipientes, quorum interest: *Quis in cœno
 fontem requirit?*

rat? An idoneum putabo, qui mihi det consi-
lium, qui non dat sibi? Lib. 2. offic. cap. 1. Et
Divus Bernardus ad Gill. L. Abb. cap. 20. Ap. log.
demonstat, quod si suspectus de aliquo vitio,
illud ipsum reprehendat, admonitionis aut
reprehensionis non debeat expectare fru-
ctum aut emolumentum. Nemo fidenter re-
prehendat, in quo se esse irreprehensibilem non
confidit; siquidem humanitatis est (nunquid
hæc urgens ratio?) omnium, in quo sibi
quisque indulget, aliis non vehementer
irasci.

Caput Duodecesimum.

Sacri Ministri, Sancti denominationem
fortiuntur, ac Ecclesie oculi nuncupantur,
sub qua metaphora varia adducun-
tur virtutes vocationem
nostram concernentes.

UT ad vivum exprimaturs spiritus, ac per-
fectio debita Clero, solent illum assimi-
lare Sancti Oculo, quæ & purior, & deli-
cator pars est corporis humani, fundantes
se fortassis super illa Salvatoris nostri verba:
Luca. II v. 34. Si oculus tuus fuerit simplex,
totum corpus tuum lucidum erit; si autem ne-

E 4 quam

Veni
Veras
de castis
M
P

